

عنوان درس : بهداشت عمومی و اپیدمیولوژی
مخاطبان: دانشجویان کارشناسی علوم آزمایشگاهی
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد): دکتر علی کاظمی (۱ واحد)، دکتر شهاب رضائیان (۱ واحد)
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: طبق هماهنگی قبلی
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) شنبه ۱۶-۱۴ مدرس: دکتر علی کاظمی - دکتر شهاب رضائیان
دروس پیش نیاز:

هدف کلی درس :

- ۱- آشنا نمودن دانشجویان با تعاریف اصطلاحات و اصول بهداشت عمومی و روشهای آموزش بهداشت و افزایش مهارت دانشجویان به منظور استفاده از منابع و امکانات موجود جهت پیشگیری از بیماریها
- ۲- آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی اپیدمیولوژی

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- تاریخچه بهداشت عمومی و مفهوم آن
- ۲- تعاریف سلامت و سطوح پیشگیری
- ۳- آشنایی با مفاهیم پوشش همگانی سلامت (UHC)
- ۴- شناخت واکسن ها و برنامه گسترش ایمنسازی در ایران
- ۵- آشنایی دانشجویان با مفاهیم بهداشت محیط
- ۶- آشنایی دانشجویان با مفاهیم آموزش و ارتقاء سلامت
- ۷- سلامت سالمندان
- ۸- آشنایی دانشجویان با سازمان های ملی و بین المللی عرضه کننده خدمات سلامت
- ۹- شناخت سیستم ارائه خدمات بهداشتی درمانی در ایران.
- ۱۰- آشنایی دانشجویان با تعریف، اهداف و تاریخچه اپیدمیولوژی
- ۱۱- آشنایی دانشجویان با چگونگی انتقال بیماریها و مدل های بیماری
- ۱۲- آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری و مرگ و میر
- ۱۳- آشنایی دانشجویان با سیر طبیعی بیماریها و راههای تعیین پیش آگهی بیماری
- ۱۴- آشنایی دانشجویان با کلیات طرح های مطالعاتی
- ۱۵- آشنایی دانشجویان با مفهوم مسمومیت غذایی.
- ۱۶- آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های اسهالی
- ۱۷- آشنایی دانشجویان در باره بیماری های عفونی شایع و خاص در ایران
- ۱۸- رفع اشکال و پرسش و پاسخ

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی:

آشنایی با تاریخچه بهداشت عمومی و مفهوم آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- تاریخچه تکامل بهداشت عمومی را شرح دهد.
- ۲- تعاریف رایج بهداشت عمومی را بیان کند.
- ۳- مراقبت های اولیه بهداشتی (PHC) را تعریف کند.

جلسه دوم

هدف کلی :

آشنایی با تعاریف سلامت و سطوح پیشگیری (تعاریف- مثال ها- اهداف)

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. مفاهیم سلامت و پیشگیری را شرح دهد.
۲. انواع پیشگیری را نام ببرد .
۳. پیشگیری نوع اول را توضیح دهد و حداقل دو مثال ارائه نماید.
۴. پیشگیری نوع دوم را توضیح دهد و حداقل دو مثال ارائه نماید.
۵. پیشگیری نوع سوم را توضیح دهد و حداقل دو مثال ارائه نماید.

جلسه سوم

هدف کلی:

۱- آشنایی با مفاهیم پوشش همگانی سلامت (UHC)

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۲- مفهوم پوشش همگانی سلامت (UHC) را شرح دهد.
- ۳- چالش های پیش روی نظام های سلامت برای رسیدن به پوشش همگانی سلامت را شرح دهد.
- ۴- وضعیت کشور ایران را از نظر شاخص های سنجش برنامه همگانی سلامت بیان کند.

جلسه چهارم

هدف کلی:

شناخت واکسن ها و برنامه گسترش ایمنسازی در ایران

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- ایمنی را شرح داده و انواع ایمنی را نام ببرد.
- ۲- واکسن را تعریف کنید.
- ۳- انواع واکسنها و مزیت و معایب آن هارا تشریح نمایید.
- ۴- برنامه گسترش ایمنسازی کشور را شرح دهد
- ۵- مفهوم زنجیره سرد را شرح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم بهداشت محیط

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱- دانشجو باید عفونت های بیمارستانی را شرح دهد.
- ۲- دانشجو باید تعریف بهداشت محیط را بیان کند.
- ۳- دانشجو باید تعریف بهداشت محیط کار را بیان کند.
- ۴- دانشجو باید تعریف بهداشت آب را بیان کند.
- ۵- دانشجو باید تعریف بهداشت هوا را بیان کند.

جلسه ششم:

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم آموزش و ارتقاء سلامت

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- تعاریف آموزش بهداشت را بیان کند.
- ۲- اهمیت آموزش بهداشت و ارتقا سلامت را شرح دهد.
- ۳- الگوهای رایج در آموزش بهداشت را شرح دهد.
- ۴- مفهوم ارتباطات را تعریف کند.

جلسه هفتم

هدف کلی :

آشنایی دانشجویان بهداشت سالمندان

در پایان دانشجو قادر باشد :

۱. مفهوم بهداشت سالمندان و اهمیت آن را شرح دهد.
۲. برنامه های مرتبط با بهداشت سالمندان در نظام شبکه بهداشت و درمان را بیان کند و اهمیت آن ها را درک کند.
۳. نحوه غربالگری و شناسایی بیماری های رایج در سالمندان را بشناسد.

جلسه هشتم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با سازمان های ملی و بین المللی عرضه کننده خدمات سلامت

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- نظام های عرضه خدمات بهداشتی در جهان، سازمان های ملی و بین المللی مربوط به سلامت را نام ببرد.
- ۲- معایب و مزایای هر یک از نظام های عرضه خدمات سلامت را شرح دهد.
- ۳- ملاک های ارزیابی نظام های سلامت را بیان کند.

جلسه نهم

هدف کلی:

شناخت سیستم ارائه خدمات بهداشتی درمانی در ایران.

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. اجزای سیستم بهداشت و درمان ایران را نام ببرد و وظایف هر یک را بشناسد.

۲. سطح بندی خدمات و نظام ارجاع را تشریح کند.
۳. واحدهای عرضه کننده خدمات در مناطق شهری و روستایی را نام ببرد و وظایف آن ها را بیان کند.

جلسه دهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با تعریف، اهداف و تاریخچه اپیدمیولوژی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱- علم اپیدمیولوژی را تعریف کند
- ۲- موارد استفاده و کاربرد علم اپیدمیولوژی را بیان کند
- ۳- واژه های متداول مورد استفاده در اپیدمیولوژی را تعریف نماید

جلسه یازدهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با چگونگی انتقال بیماریها و مدل های بیماری.

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. چگونگی انتقال بیماریها را درک کند.
۲. مدل های موجود برای انتقال بیماریها را بشناسد و بتواند از آنها استفاده کند.

جلسه دوازدهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری و مرگ و میر

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. انواع کسرها در اپیدمیولوژی را نام ببرد.
۲. شاخص های مختلف اندازه گیری وقوع بیماری و مرگ و میر را نام ببرد.
۳. شاخص های مختلف اندازه گیری وقوع بیماری و مرگ و میر را محاسبه و تفسیر نماید.

جلسه سیزدهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با سیر طبیعی بیماریها و راههای تعیین پیش آگهی بیماری

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱. اهمیت شناخت سیر طبیعی بیماری ها را بداند.
۲. روش های اندازه گیری پیش آگهی بیماریها را نام ببرد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با کلیات طرح های مطالعاتی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱- انواع طرح های مطالعاتی مرسوم را در اپیدمیولوژی نام ببرد.
- ۲- مطالعات مشاهده ای را از مداخله ای تشخیص دهد.

جلسه پانزدهم

هدف کلی:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- اهمیت، اپیدمیولوژی بیماری های اسهالی (اسهال های ناشی از اشرشیاکلی، وباء، ویبریوها، اسهال های انگلی و عفونت های سالمونلا و شیگلا و...) را تعریف کنید.
- ۲- انواع دهیدراتاسیون را نام برده و راه های تشخیص و درمان آن ها را بداند.
- ۳- از روش های آموزش بهداشت در کنترل و پیشگیری از بیماری های اسهالی، بهداشت مواد غذایی، بهسازی محیط آگاهی داشته باشد.

جلسه شانزدهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم مسمومیت غذایی.

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مسمومیت غذایی را تعریف کند.
- ۲- انواع بیماریهای منتقله از راه آب و مواد غذایی را نام ببرد.

جلسه هفدهم

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان در باره بیماری های عفونی شایع و خاص در ایران

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- کلیات بیماری های عفونی شایع و خاص در ایران (سل، تب مالت، مالاریا، هاری، جذام...) را توصیف کند.
- ۲- کلیات اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای غیر واگیر دار (سرطان ها، روماتیسم، بیماری های قلبی، حوادث و مسمومیت ها، و...) را بداند.

جلسه هجدهم

هدف کلی:

رفع اشکال و پرسش و پاسخ

منابع:

- ۱- کتاب جامع بهداشت عمومی، تالیف حاتمی و همکاران - ۱۳۸۳
- ۲- دستورعمل های بهداشتی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش بهداشت.
- ۳- گوردیس لئون. اپیدمیولوژی ترجمه صباغیان ح، هلاکویی ک. انتشارات گپ چاپ اول ۱۳۸۲
- ۴- باقبانی مقدم محمد حسین و همکاران؛ اصول و کلیات خدمات بهداشتی، موسسه انتشارات آثار سبحان ۱۳۸۷
- ۵- جانقربانی و همکاران، کتاب جامع کلیات بهداشت عمومی، فصول ۸ و ۹، وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی ۱۳۸۷.
- ۶- جی. ا پارک & پارک. اصول و مبانی اپیدمیولوژی ترجمه شجاعی تهرانی
- ۷- آموزش بهداشت، کارایی و تاثیر آن، تالیف کیت تونز، ترجمه فرشته فرزین پور، آخرین چاپ
- ۸- مقالات علمی و تارنماهای معتبر در زمینه بهداشت عمومی و اپیدمیولوژی

روش تدریس: فیلم آموزشی+ سخنرانی و بحث گروهی+ جلسات آنلاین

وسایل آموزشی: کامپیوتر، پاورپوینت و ویدئو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
--	دو هفته قبل اعلام می شود.	۲۰	چهارگزینه ای / تشریحی	آزمون میان ترم
--	--	۷۰	سوال تشریحی / چهار گزینه ای	آزمون پایان ترم
--	--	۱۰	شرکت در بحث و انجام تکالیف	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور فعال و منظم در کلاس (مجازی / حضوری) و داشتن آمادگی لازم برای شرکت در بحث های کلاس رعایت دستورعمل های وزارت بهداشت، آموزش پزشکی و دانشگاه علوم پزشکی در رابطه با کلاس و آزمون های مجازی

نام و امضای

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مدرس:

مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال :

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس.....
روز و ساعت جلسه : شنبه ها ۱۴:۱۰ لغایت ۱۶:۱۰

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	تاریخچه بهداشت عمومی و مفهوم آن	دکتر کاظمی
۲	تعاریف سلامت و سطوح پیشگیری	دکتر کاظمی
۳	آشنایی با مفاهیم پوشش همگانی سلامت (UHC)	دکتر کاظمی
۴	شناخت واکسن ها و برنامه گسترش ایمنسازی در ایران	دکتر کاظمی
۵	سلامت سالمندان	دکتر کاظمی
۶	آشنایی دانشجویان با مفاهیم بهداشت محیط	دکتر کاظمی
۷	آشنایی دانشجویان با مفاهیم آموزش و ارتقاء سلامت	دکتر کاظمی
۸	آشنایی دانشجویان با سازمان های ملی و بین المللی عرضه کننده خدمات سلامت	دکتر کاظمی
۹	شناخت سیستم ارائه خدمات بهداشتی درمانی در ایران.	دکتر کاظمی
۱۰	آشنایی دانشجویان با تعریف، اهداف و تاریخچه اپیدمیولوژی	دکتر رضائیان
۱۱	آشنایی دانشجویان با چگونگی انتقال بیماریها و مدل های بیماری	دکتر رضائیان
۱۲	آشنایی دانشجویان با شاخص های اندازه گیری وقوع بیماری و مرگ و میر	دکتر رضائیان
۱۳	آشنایی دانشجویان با سیر طبیعی بیماریها و راههای تعیین پیش آگهی بیماری	دکتر رضائیان
۱۴	آشنایی دانشجویان با کلیات طرح های مطالعاتی	دکتر رضائیان
۱۵	آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های اسهالی	دکتر رضائیان
۱۶	آشنایی دانشجویان با مفهوم مسمومیت غذایی	دکتر رضائیان
۱۷	آشنایی دانشجویان در باره بیماری های عفونی شایع و خاص در ایران	دکتر رضائیان
۱۸	رفع اشکال و پرسش و پاسخ	دکتر رضائیان/ دکتر کاظمی